

A honfoglalás

A honfoglalás előzményei

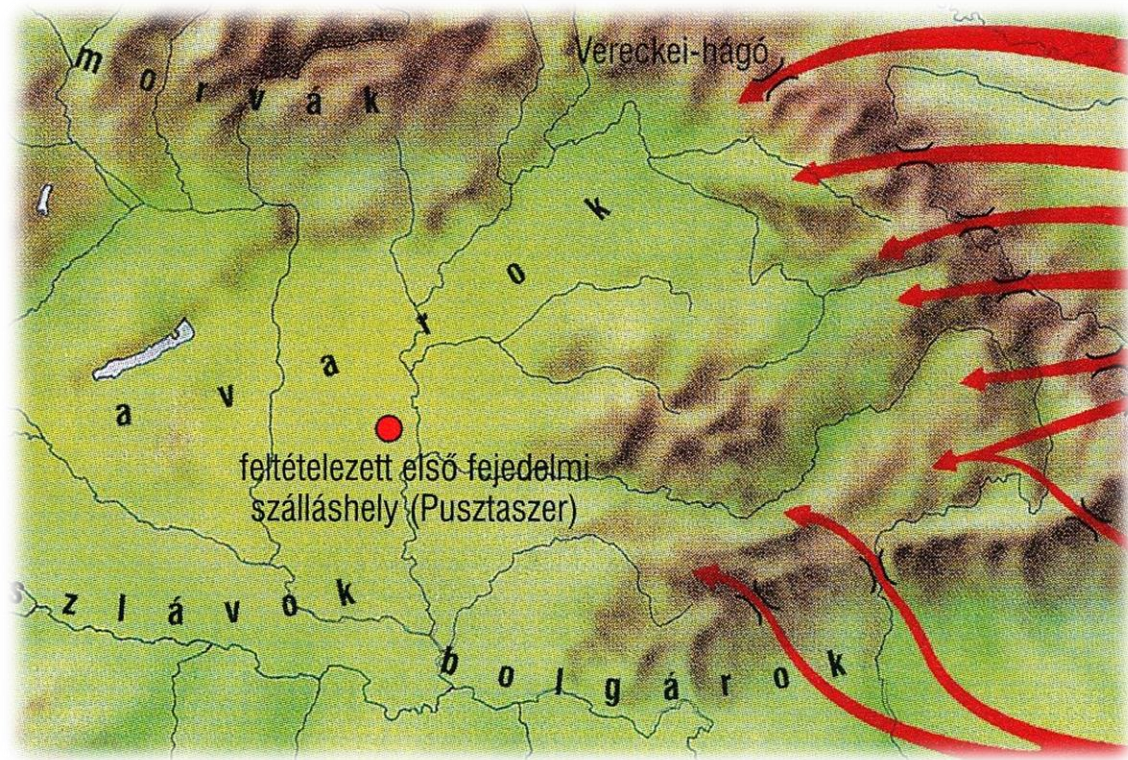
A magyarok etelközi szállásukról
kiindulva többször jártak a
Kárpát-medencében.

Hol a morvák, hol pedig a frankok hívták be őket ide, hogy szövetségesként
harcoljanak mellettük. Tudták, hogy a Kárpát-medencében nem kell jelentős
ellenféllel számolniuk.

A Dunántúlt ekkor a frankoknak
alávetett szlávok és avarok lakták.

A Marostól délre kezdődött a bolgárok
területe.

A morvák a Kárpát-medence
északnyugati részét uralták.

**A honfoglalás
ábrázolása egy
XIV. századi
kódex ábrázolásán**

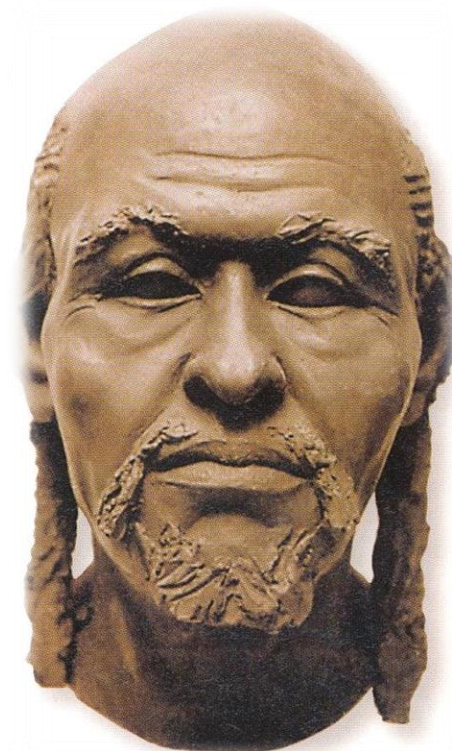
A honfoglalást közvetlenül megelőzően a magyarok a bizánciakkal szövetségben a bolgárok ellen vezettek sikeres hadjáratot.

A háború végén visszatértek Etelközbe. **A bolgárok** meg akarták bosszulni a vereséget, ezért **szövetkeztek a besenyőkkel.**

A besenyők voltak ugyanis a magyarok keleti szomszédai.

**A honfoglalás egyik ábrázolása
a sok közül**

**Ilyenek lehettek
honfoglaló őseink
számítógépes
rekonstrukció
alapján**

A magyarok így két tűz közé kerültek. Seregeik **a bolgárok ellen vonultak, de az Al-Duna vidékén vereséget szenvedtek. Ugyanebben az időben érhetette az etelközi szállásterületet a besenyő támadás.**

Itt az asszonyok, idősek, gyerekek mellett csak kevés harcos maradt, ezért győzhettek a besenyők.

A honfoglalás

Ebben az helyzetben nem volt a magyaroknak más választása, mint megindulni nyugat felé. **Kr. u. 895**-ben kezdődött a honfoglalás.

Őseink Árpád és Kurszán vezetésével a Kárpátokon keresztül ereszkedtek le, pl. a Vereckei-hágón.

A Felső-Tisza vidékén és Erdélyben pihentek meg asszonyaikkal és állataikkal. A bevonulás nem volt fejvesztett menekülés, és nem is ismeretlen helyre érkeztek. **Első lépésben a Dunától keletre fekvő területeket foglalták el**, és néhány év alatt megszilárdították hatalmukat. Már ekkor nagyobb összeget kaptak a frankoktól a békéért cserébe.

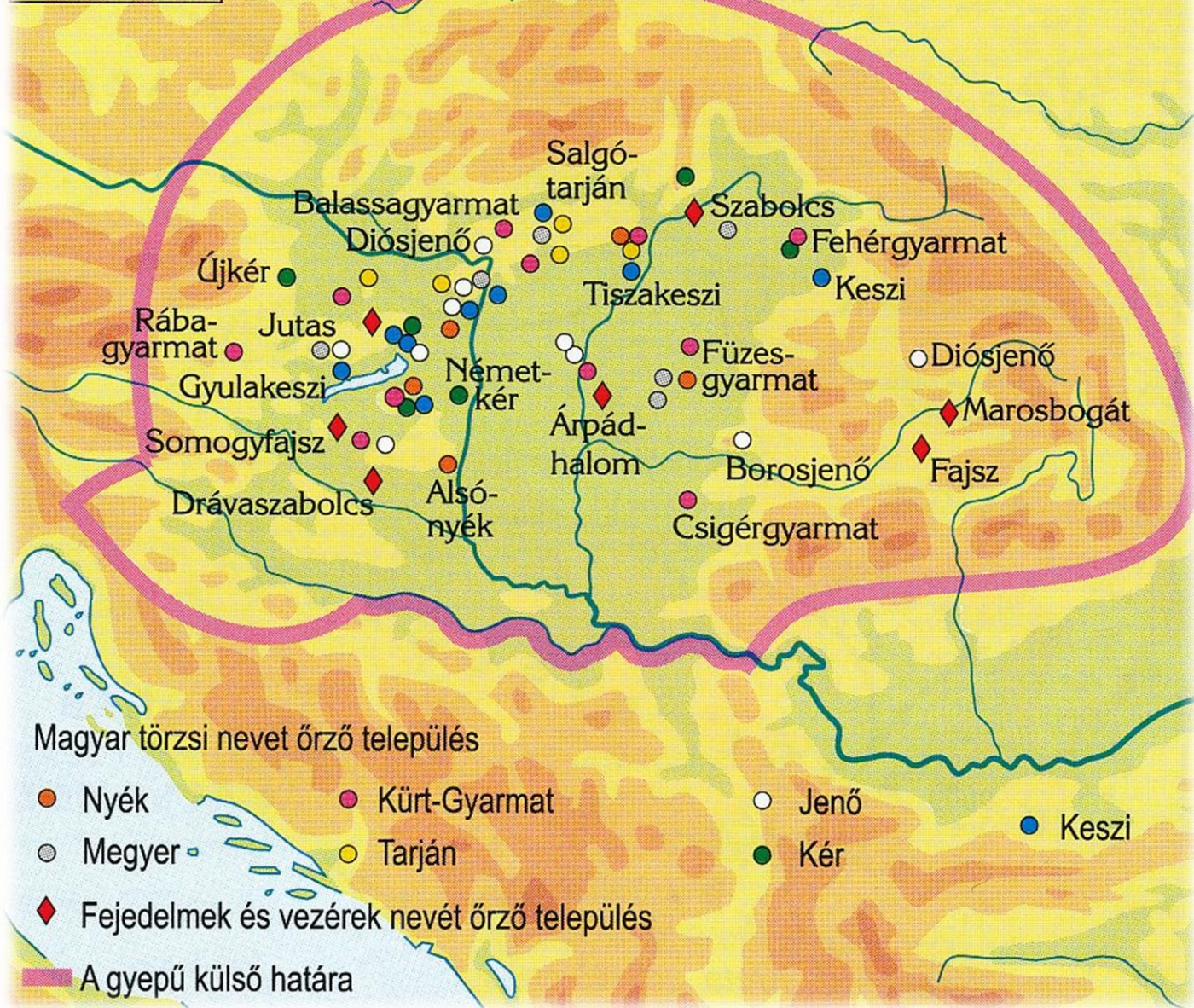
Hamarosan úgy megerősödtek, hogy **Kr. u. 899 -ben** már Itáliában jártak zsákmányszerző hadjáraton. Hazatérve pedig **elfoglalták az egész Dunántúlt is.** Árpád törzse a Dunántúl északi részén települt le. A **Kárpát-medence** magas hegyekkel övezett, jól védhető, az etelközi szálláshelyhez hasonló éghajlatú vidék volt. Az Alföld legeltetésre és földművelésre is alkalmas, a folyók bővizűek. Ez a gazdag táj lett a honfoglalók új hazája.

A LETELEPEDES

© Cartographia Tk., Bp

(b)

0 200 km

Milyenek is lehettek honfoglaló őseink?

A férfiak sírjainak az egyik leggyakoribb leletei az övek.

A harcosok az övre akasztották fel szablyájukat és a nyíl vesszőket és az íjat tartó **tegez**.

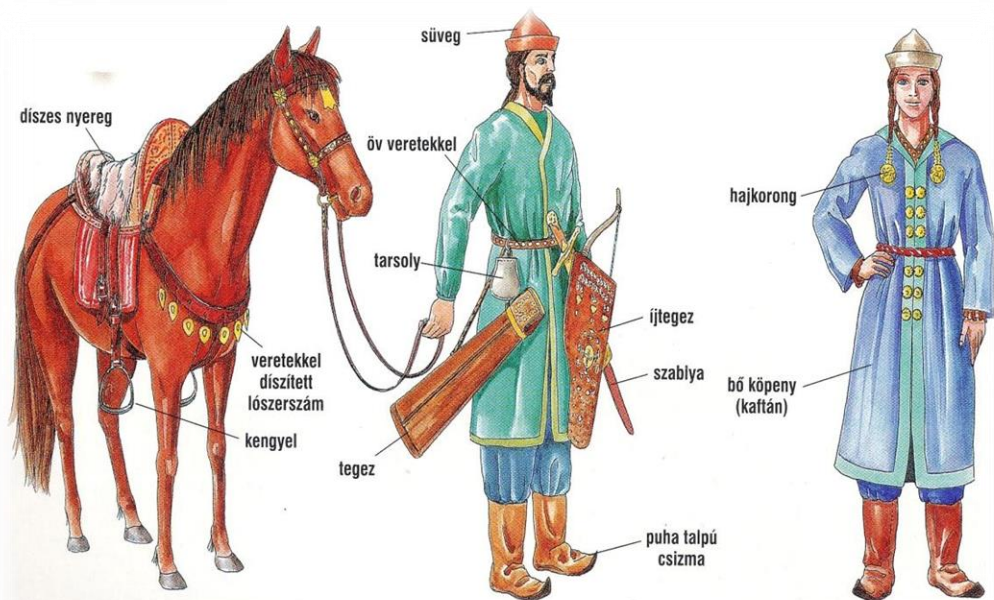
Állandóan szükségük volt egy **tarsolyra** is, ebben hordták magukkal a tűzszerszámot és a kést.

Inget és bő köpenyt viseltek, ruhájukat fémdíszekkel varrták ki.

A férfi sírokban gyakran találták meg a régészek az elhunyt lovának maradványait lószerszámát és nyergét.

A női sírokból főleg ékszerek kerültek elő.

A nők fülbevalót, színes gyöngyöket, karperecet hordtak.

Hajukat, homlokukat szalagra, fej fedőre varrott **kis** fémlapocskákkal, **korongokkal** ékesítették.

A férfiaknál változatosabban öltözködtek.

Ingüket és felsőruhájukat gyakran **csüngős fémdíszekkel** varrták ki.

Övükön kis tarsolyban tűt, kést, apró eszközöket tartottak.

Megtelepedés és kalandozások

Megtelepedés

A magyarság megtelepedése törzsenként történhetett.

Az bizonytalan, hogy melyik törzs hol élt.

A régészeti leletekből ugyanis csak annyi tudható meg, hogy egy adott helyen megtelepedett a magyarság, de arról nem szólnak, hogy annak melyik törzse volt az. Némi segítséget nyújt, hogy **sok középkori település nevében megőrződtek a törzsek elnevezései.**

Veremház készítésének folyamata.

Valószínű, hogy előnyben részesítették a sík, folyóparti helyeket, amelyek alkalmasak voltak az állattartásra.

Az Árpádok törzse központi helyet foglalt el. Területük először a Duna-Tisza közére terjedhetett ki, majd átkerült a Dunántúl északkeleti részére.

Kalandozások

A magyarság a honfoglalás **korában nomád életmódot folytatott**, főleg juhokat és lovakat tenyésztettek.

A földművelés alig játszott szerepet a gazdálkodásukban.

Az év nagy részében állataikkal a legelőket járták.

Ezekből viszont a **Kárpát – medencében** a vándorlás korábbi állomásaihoz képest jóval **kevesebb állt rendelkezésre**.

A hiányzó élelmiszert és egyéb termékeket letelepült szomszédaik kirablásából próbálták megszerezni.

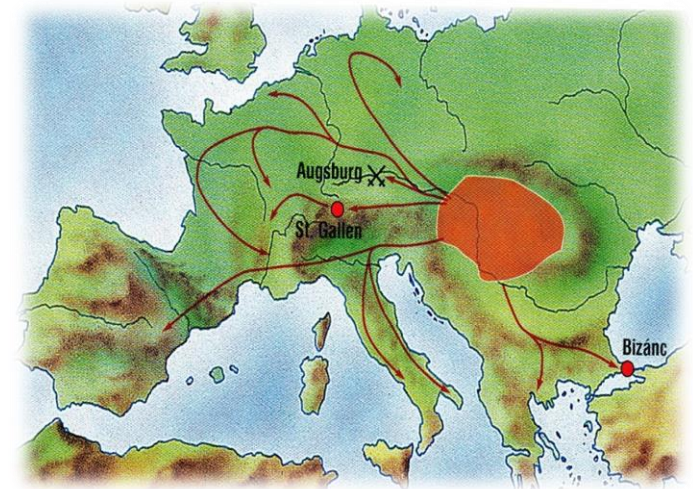
A magyarságmát a honfoglalás előtt is indított katonai vállalkozásokat.

Kalandozásoknak azonban a 899 és 970 közötti **zsákmányszerző hadjáratokat** nevezzük.

Ezek leginkább nyugat és dél felé irányultak.

Elődeink még az Atlanti - óceánig is eljutottak!

A jellegzetes könnyűlovas harcmodor és fegyverzet (íj, nyíl, szablya) óriási riadalmat váltott ki a megtámadott népekből.

**A kalandozó hadjáratok
legfontosabb irányai**

A magyarok törzsenként indultak egyre távolabbi **rabló hadjárataikra**.

A portyákat nem a kaland kedvéért indították.

Nemesfémeket, értékes szöveteket, rabszolgákat, élelmet zsákmányoltak.

A foglyokat gyakran még a helyszínen eladták.

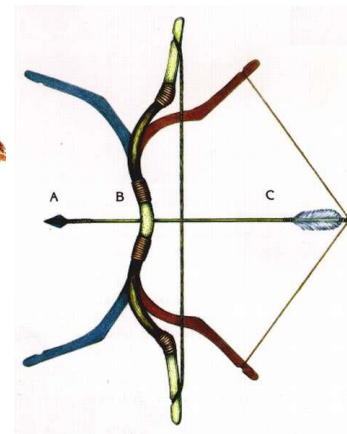

I. Ottó vagy **Nagy Ottó**
(912 – 973)

német császár;
a Német-római Birodalom
megszervezője

A rettegett magyar lovas, akitől Európa lakosságának nagy része félt.

A visszacsapó reflex íj

A hadjáratok sikerének oka, hogy ebben az időben Európában **feudális anarchia uralkodott.**
A támadók ezt kihasználták.

Miután **I. Ottó német – római császár** erős **központi hatalmat** hozott létre a hadjáratok sikertelenebbek lettek.

A fejlettebb lovagi harcmodor is érvényesülni kezdett a magyarok könnyű lovasságával szemben.

A kalandozások következményei

A hadjáratokban a magyar törzsek hadakozásra képes férfitagjai vettek részt.

A törzsi vezetők és az egyszerű katonák nem egyformán részesültek a zsákmányból, így megnőtt közöttük a vagyoni különbség.

Ezzel egy időben a törzsfők körül **megerősödött a katonai kíséret.**

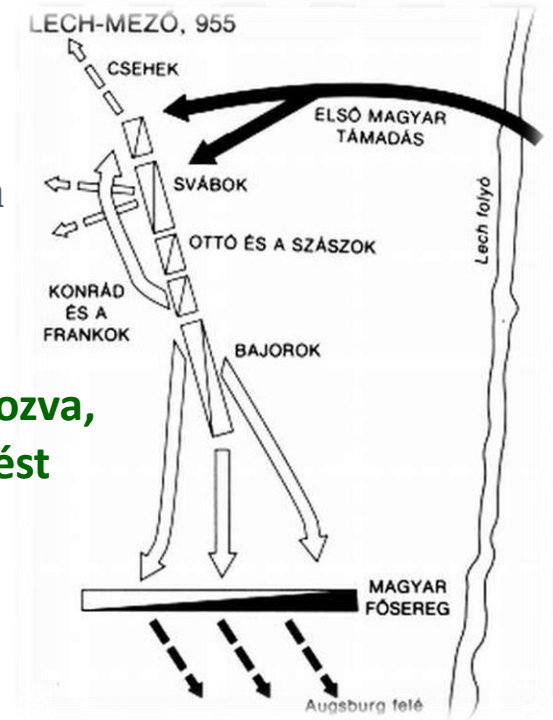
A törzsenként folytatott portyák arra is utalnak, hogy a **fejedelmi hatalom meggyengült.**

**A kalandozások egyik „ereklyéje”,
Lehel kürtje.**

**Az augsburgi vagy
lech - mezei csata 955-ben**

**A vázlatot tanulmányozva,
milyen következtetést
vonhatunk le?**

A kalandozások korának végén, 955-től (ekkor szenvedték el a magyarok legsúlyosabb vereséget **Augsburgnál**) a hagyomány szerint Árpád unokája, **Taksony** volt a **fejedelelem**.

Ő a nyugati hadjáratok kudarcát látva keleti kapcsolatait erősítette a kazárokkal és a besenyőkkel.

A MAGYAROK HADJARATAI

© Cartographia Tk., Bp

C

